український католицький часопис

МІСІОНАР

РІК ЗАСНУВАННЯ 1897 № 9 (47) * ВЕРЕСЕНЬ 1996

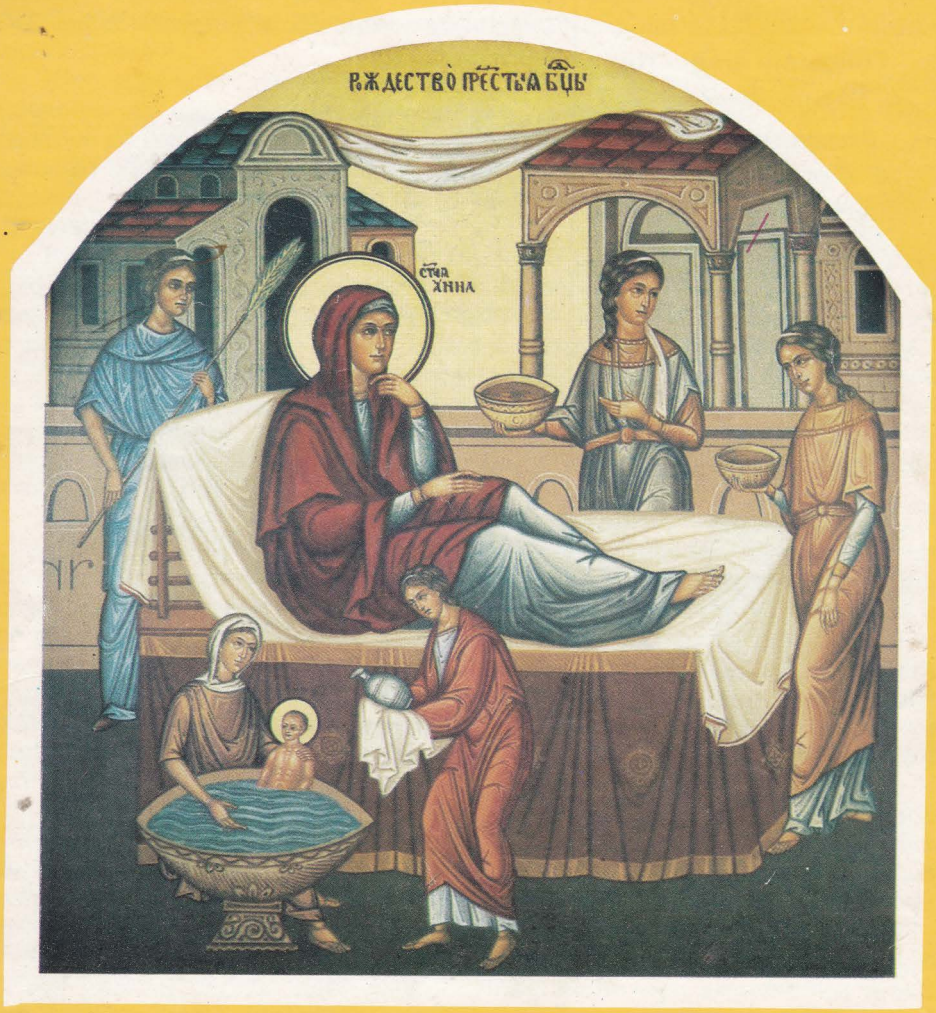

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Заснований у 1897 році

Засновники - Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво ЛВ-№122

Головний редактор
о. Василь Зінько, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ,
о. Іван Новак, ЧСВВ,
о.Йосафат Воротняк, ЧСВВ,
о. Йосиф Будай, ЧСВВ,
о. Павло Мадяр, ЧСВВ

Літературне редагування та коректура Ігоря Скленара

Комп'ютерна верстка Ольги Кузьмич

Адреса редакції:
м. Львів, 290019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир ОО. Василіян
тел. 72-46-94

Підписано до друку 20.08.96 р. Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Тираж 3000 прим. Зам. 45

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській книжковій друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер».
292310, Львівська обл.,
м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 1996.

ЗМІСТ

о. Василь Зінько, ЧСВВ
Думки на початку шкільного року.. 1
Нова управа Василіянського Чину св. Йосафата 3
Намір апостольства молитви на вересень 4
о. Павло Мадяр, ЧСВВ
Ювілеї єднання. Хто ж нас об'єднає? 7
Емілія Турковська
Як депутати-соціалісти воювали з Богом . 9
Богдан Давид
Навернення 10
Ще раз про фальшивих пророків 13
Відкритий лист творцям рунвіри 14
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Присутність українців у римському чи латинському обряді. 16
Іван Долинюк
У туристів око бистре... 18
Дзюньо
"Роззява - народ" 19
Ігор Скленар
"Христос єднає серця"... 20
Духовна опіка 22
Роман Дисак
Святкування 400-ліття Берестейської Унії в Римі 23
Сторінками преси 25
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Не говорити дітям про гріх?! 26
о. Василь Зінько, ЧСВВ
Зразкова допомога потребуючим 27
Зі споминів 28
Наталя Назар
Бабусі 30
Володар Буженко
Степанко - внук бабусі Лесі 31

На обкладинці: *Різдво Пресвятої Богородиці*

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

ВІД РЕДАКЦІЇ:

ДУМКИ НА ПОЧАТКУ ШКІЛЬНОГО РОКУ

Вересень - це початок навчання на північній півкулі. Він приносить не лише для батьків і педагогів, але й для Церкви та держави актуальні думки та завдання. Найперше між тими завданнями є такі:

1. Вчасно всіх дітей і молодь посилати на навчання. У жидів навчання дітей починається на третьому році життя у так званому "хайдері". Тому ми не дивуймося, що жиди передують у світі і в науці, і в економіці та в інших ділянках.

Щоб діти мали охоту іти в школу, то треба їм змалку представляти навчання як щось добре та пожадане і тоді дитина самоохотно буде рватися до школи. Саме винні не одні батьки у тому, коли дитину страшать школою або й мамусі мліють, як дитина іде на кілька годин до шкільного будинку і постійно бідкаються, щоб часом волосячко з голови її дитинки не впало.

У нашу добу батьки на підготовку дітей до школи не мають часу, бо усю увагу їх і дітей, часто малих, забирає такий вельможний пан, що зветься телевізор. Нема часу поговорити з своїми і нема часу щось корисне розважити, бо все заполонює безвартісна халтура на екрані.

2. Друге важливе завдання стосується учнів та студентів. Вони повинні на початку року подумати, що мають перший дзвінок і матимуть за кілька місяців й останній. А щоб той останній принадно й радісно гомонів, то треба вже зразу приложитися до книжки й, як то кажуть, присісти фалди. Хто не посіє, той і жати не матиме що!

Шкільні роки - це найкращі і найважливіші до життя роки. Хто їх змарнує, той ніколи потім вже не наздожене втраченого, хоча б мав і великі таланти. Саме навчання вимагає уваги й зосередження та й гідної поведінки, щоб не утруднювати працю педагогів та не перешкоджати співтоваришам по шкільній лаві. Головне під час шкільного року - не лише завчати предмети, але виробляти характер і тверді засади життя. А це без навчання релігії неможливе, бо інакше людина не матиме стимулу-поштовху гідно поводитися. Учень і студент, який недоцінює релігійне виховання, марнує роки в школі і виходить калікою на одне око і на одне вухо та з пустим серцем!

3. Педагоги нехай знають, що вони будуть відповідати за душі своїх вихованців не лише перед батьками, але головне й найважніше колись перед Богом на страшному суді. Сьогодні вже у час незалежності далі читати лекції про матеріалізм і тим самим атеїзм - це не тільки анахронізм, але це злочин проти душ і проти людства.

Педагоги багато не лише навчають, але й дають приклад. В одній школі навчає сестра василіянка і розповідає про церковний шлюб старшокласникам. Тоді піднімається одна з учениць і радить щиро сестрі:

"Це найперше скажіть нашим педагогам, що живуть без наладнаних зв'язків перед Церквою. Що такі педагоги можуть дати молоді, то не треба про це й говорити..."

Найкраще виховують християнські та богобоязні педагоги і вони є добродійством учнів та студентів, а знову інші є причиною руїни моральної і нераз ще й фізичної. Коли, наприклад, педагог напідпитку і не може потрапити до класу.

4. Велику відповідальність має держава і вона повинна старатися офіційно ввести усюди навчання релігії, бо без неї не буде з тої муки - навчання - хліба чи хісна. Сьогодні загалом держави ліберальні і вони винні за такий упадок моралі і звиродніння суспільства. Не поможе дбати про матеріальні здобутки, коли не йдуть у парі і моральні осяги.

5. Церква знову ж має важливий обов'язок старатися про релігійне виховання у школах та вищих установах, бо тоді вона сама суперечитиме своєму призначенню. На жаль, нині Церква навіть в такій Італії не повністю дбає за справді моральне і християнське виховання. І в нас не краще. А потім нема чого скаржитися на падіння моралі та брак покликань і подібне.

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

На світлині: Перше св. Причастя у церкві св. Онуфрія (Львів). З дітьми о. Василь Зінько, ЧСВВ і сестра служебниця Євгенія.

НОВА УПРАВА ВАСИЛІЯНСЬКОГО ЧИНУ СВ. ЙОСАФАТА

На останній Генеральній Капітулі вибрано таку

Генеральну курію:

Протоархимандрит - Весв. о. Діонізій Ляхович
Протоконсультор і адмонітор - о. Порфірій Підручний
1 Генеральний Консультор - о. Лев Голдейд
2 Генеральний Консультор - о. Теодозій Янків
3 Генеральний Консультор - о. Йосиф Будай
Генеральний економ - о. Теодор Галіцький
Генеральний секретар - о. Василь Ковбич

До всіх членів Чину св. Василія Великого Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні

Слава Ісусу Христу!

Згідно з вимогами наших Правил, з-поміж трьох кандидатів, обраних Провінційною Капітулою на становище Протоігумена, Головна Рада вибрала

Впр. о. Віктора Василя БАТОГА.

Отож він, грамотою від 24 липня 1996 р., ч. 385/96, зістав призначений Протоігуменом Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні.

Призначений Отець Протоігумен перебере провід Провінції 1 серпня ц. р., після відчитання номінаційної грамоти та складення приписаної ісповіді віри.

Одночасно, за приписами наших Конституцій, іменую Провінційну Раду в такому складі:

Впр. о. Іван Майкович - Протоконсультор, Адмонітор, Провінційний економ

Впр. о. Матей Гаврилів - 2-й Консультор,

Впр. о. Василь Мендрунь - 3-й Консультор.

При цій нагоді складаю найщирішу подяку дотеперішній Провінційній Управі за всю працю для добра Провінції й цілого Чину, а новій Управі пересилаю найкращі побажання у відповідальній праці для добра Провінції й Чину. Нехай Господь благословить усі Ваші плани й зусилля.

Рим, 26 липня 1996 р.
Протоархимандрит о. Діонісій Ляхович, ЧСВВ
Генеральний Секретар о. Василь Ковбич, ЧСВВ

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

Оце Серце, що так дуже полюбило людей...

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й терпіння нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників і у всіх намірах Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву і Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ВЕРЕСЕНЬ:

Загальний: ЩОБ ЦЕРКВА ГОВОРИЛА МОВОЮ БЛИЗЬКОЮ СЕРЦЯ КОЖНОЇ СПІЛЬНОТИ (Поблагословлене Святішим Отцем).

Можемо сказати, що цей намір є досить проблематичним. Маємо в сьогоднішній державі думку, що не годиться правити на українській мові богослужень (це пропихається певними колами). Це явно-славно пропагується і голоситься при злочинній мовчанці тих, що їм повинна бути мова спільноти на серці. Наприклад, собор св. Софії й ужгородський!

Прикро слухати під час величних празників чужу мову зі столиці країни, в якій є урядовою наша мова. Це є кривда та приниження українських громадян. А ще говорити і про триколірний флаг, то недопустимо в

культурному світі. Туристи нарікають, що в лаврі у Києві гід пояснює чужою мовою тим, що зросли, хоч на чужині, в рідній вишневій мові. Що вони думають про таку самостійну і суверенну? А як повернуться, чи вони ще схочуть колись поїхати туристами в такий край? Напевно, ніколи більше, навпаки, вони собі виберуть у часі канікул Грецію, Ливан, Сирію, Болгарію або й Румунію...

Наші люди колись як поїхали в інші країни, то тужили за нашим "Господи, помилуй". Тому будували церкви, зі сльозами вимолювали післати їм священиків і понині справжні вірні нашої Церкви вважають за цілком природне українську мову в рідній Церкві. Бувають такі общепонятники, що навіть силоміць запроваджують в українських діаспорних церквах іншомовність. Цим самим рідна Церква втрачає свою тотожність - ідентичність і більше така святиня не має притягальної сили вірним.

Про це писав свого часу український священик з митрополії митрополита УАПЦ Мстислава Скрипника зі США, який правив у такій общеязичній церкві. Люди були цілком чужими там навіть і до самого обряду, без жодної історичної пам'яті, отакі собі загублені душі.

Чимало є таких, які воліють іншу мову, бо почуття меншовартості їм це диктує. Але не потрібно зараз же підтримувати їх, тим більше у власній хаті і державі. Такі повинні знати, що не лише мають права в Церкві та державі, але й обов'язки. Тобто вивчити офіційну мову країни і Церкви. Хто цього не робить, той не виконує своїх християнських і громадянських обов'язків, і тому грішить та й ще дає згіршення іншим.

Правда, що 1916 року Апостольська столиця видала декрет для наших людей, згідно з яким вони можуть дотримуватися в Латинській Америці вільно свого рідного обряду, але для цього наказала будувати власні святині, щоб один обряд іншому не заважав, і це цілком слушно. Подібно повинно бути усюди. Не лише українці окремо мають право на своє рідне і обрядове, але й представники інших національностей. Наприклад, вірменам в жодній державі не заперечують, щоб вони могли виконувати свої релігійні звичаї та й триматися, як вони кажуть, своєї "вірменськості".

Місійний: ЗА МІЖНАРОДНУ СОЛІДАРНІСТЬ, ЩОБ ХРИСТИЯНСЬКІ КРАЇНИ ОСОБЛИВО ДОПОМАГАЛИ ЗЛАГІДНИТИ ВБОГІСТЬ МЕНШЕ ЩАСЛИВИХ НАРОДІВ.

Йдеться про те, щоб багатші розуміли бідніших та й їм помагали. Це не завжди нині вдається, бо часто менше убогі не стараються піднести свій рівень життя. Це діється, коли панує нетверезість і бездіяльність. Є такі, що лише чекають на допомогу ззовні, а самі навіть за холодну воду не візьмуться. Тому багатші краще зроблять, якщо морально приневолять бідніших на себе працювати, допомагаючи їм технікою та відповідним устаткуванням і інтелектуальним потенціалом. Бувають країни і між тими менше щасливі, але вони не вважаються за бідні, наприклад, такий Парагвай, який за Стреснера ще був у кращому становищі, ніж за нинішньої сповидної "демократії".

Місцевий: ЩОБ МИ САМІ СТАРАЛИСЯ ЗАРАДИТИ ПОТРЕБАМ НАШИХ ПОТРЕБУЮЧИХ.

Ми звичайно звикли дивитись, щоб інші помагали і то нашим потребуючим. І не один просить, щоб йому знайти за кордоном спонсорів

на таку чи іншу благодійну акцію. Певно, що легше чужими руками вогонь підгортати, як це здавна кажуть люди. Але це дуже мала заслуга перед Богом і навіть перед власним сумлінням.

Пам'ятаймо, що ми не є аж такі без засобів та бідні, як нам самим на перший погляд видається. От була Друга світова війна і люди не жили заможно, навіть ті, що були багатшими до війни, та помимо того все знайшовся якийсь кусень хліба чи горня молока або й картопля для того, хто цього не мав. А тим більше сьогодні. Попри усі декламації на тему "такі важкі часи", засобів до життя не бракує. Навіть їх надто багато. Через недбалість, яка властива посткомуністичним країнам, чимало харчових продуктів марнується. У цьому можна переконатися, заглянувши до першого ліпшого вуличного смітника.

До того, коли б ми скоротили вживання спиртного і куріння до нуля, то знайшлося б навіть багато засобів для потребуючих. Постараймося про це подбати!

Покровителі на вересень - Святі СОФІЯ, ВІРА, НАДІЯ і ЛЮБОВ (30.9)

Свята Софія - це римська вдовиця, що мала трьох дочок. Виховала їх справді по-християнськи. Коли 137 року виникло переслідування християн, то римський староста Антіох їх ув'язнив та вислав на суд до цісаря Адріана. Коли намови поклонитися божкам не помогли, то ув'язнених поручив шляхетній жінці Палладії, щоб вона їх переконала. Після трьох днів знову їх суджено за те, що міцно трималися віри. Цар велів замордувати трьох дочок, а матір відпустити. Свята Софія поховала покалічені тіла дочок і провела три дні біля гробу та й сама відійшла до Господа. Це гарний взірець витривалості у вірі. Віра - найбільше добро людини і її не можна випробовувати чи легковажити. Сьогодні дехто хотів би інакше чинити. Та хто відречеться Христа перед людьми, то Він не буде признавати такого перед Отцем в небі.

ОБНОВА У ДНІСТРИКУ ДУБОВОМУ

У половині цьогорічного липня на запрошення Впр. о. Юстина Мидзки, ЧСВВ прибули на духовну обнову о. В. Зінько і сестри Йосафатки Дарія та Володимира. Варто підмітити, що вірні тут численно приступають до св. Тайн Причастя та Сповіді. Діти ж добре знають заповіді Божі та інші християнські обов'язки. З тієї місцевості є вісім дівчат у сестер Василіянок. В часі обнови прибув з Харкова колишній душпастир о. Онуфрій Репецький з театральною групою, яка представляла у навколишніх селах мистецьку постановку "Поверніть собі храм".

Гості щиро дякують за гарне прийняття і за участь у духовній обнові!

ЮВІЛЕЇ ЄДНАННЯ. ХТО Ж НАС ОБ'ЄДНАЄ?

На наші ювілеї Унії (400-ліття Берестейської і 350-ліття Ужгородської) звернув увагу весь християнський світ. І не випадково. В історії людства, крім Потопу, нема страшнішої дати, щоб нанесла людству більшої шкоди, як Царгородський поділ 1054 року, так не було іншої події, яка обіцяє не лиш християнам, але і всім іншим людям, великий акт примирення, розпочатий в Бересті над Бугом 1596 року. Зрозуміло, що в історії людства були жахливіші речі, ніж два прокльони, кинуті двома нетерпеливими людьми. Але вони призвели до появи безлічі інших прокльонів, зневажливих і образливих слів, якими "нагороджували" один одного протягом століть діти Учителя Правди і Любові. Він нічого так не бажав, лише "щоб всі були одно", бо розділена Церква, так як і родина, то вже не Церква... Розколи породили нові розколи, ненависть породжувала нову ненависть, без Керулярія певно не було б Лютера, без Лютера - Кальвіна, без цих обох - Генріха VIII, а без загального упадку віри не міг би народитись дарвінізм, жахливий расизм і кривавий червоний рай.

І ось ту страшну ланцюгову реакцію відважились зупинити кілька українських єпископів... І не дивуймося, що на них звалилась ціла гора ненависті, брехні і гніву. Першим розгнівався сатана, батько всіх роз'єднань, адже це його робота. Якщо інші і забули, то він не забув, що говорив наш Спаситель: "Всяке царство, поділене в собі, розвалиться." Проповідувати любов там, де вже перемогла ненависть, єднати розірване, будувати царство миру, де вже вирують емоції, існує відраза і погорда - це понад силу смертної людини. Це спробував робити сам Божий Син, але з яким результатом? Тому єпископи, як учні Христа, мусіли пам'ятати ці слова: "Як Мене зненавиділи, то і вас зненавидять". "Блаженні миротворці", - сказав Він. Але за мир платиться велика ціна. Наші єпископи взяли на себе місію миру. Це ніколи не було видно так наглядно, як у наші дні, коли найсильніші і найпередовіші держави світу свідомо вибирають дорогу миру ("люди цього світу завжди мудріші від синів світла"), а за ними і всі християни та віруючі люди змінюють манеру бесіди з гнівної на лагідну. Держава, від якої постраждало стільки невинних людей, тепер намагається простягнути руку допомоги найбільш потребуючим людям, а її Президент говорить: "Прослідкуйте історію, які ми не були сильні, всі війни ми програвали... а мир завжди приносив нам перемогу". І чи не це загадка, чому так не дуже усміхається доля

великій державі, яка планувала володіти цілим світом, а нині це держава жебраків... І буде вона летіти у прірву все нижче, поки плануватиме своє щастя на насиллі. Та сама недоля очікує тих християн, які свою велич і силу вбачають у відірванні від того Стовбура, що передає соки виноградної лози. Адже забули: "Всяка вітка, що не перебуде в Мені, висохне". Чи не висихала вітка нашого духовного життя, коли наші єпископи наважилися зробити героїчний крок і подати руку примирення іншим християнам? У них єпископи бачили збережену ту саму віру, відчули присутність того самого Христа, за яким вони йшли і дали дорогу Святому Духові, Духові любові і єдності. Тому ні в чому не помилились і ніколи за свій крок не пошкодували. Вони знайшли знову того Апостола, якому Христос сказав таке: "Дам тобі ключі Небесного Царства... що Ти на землі зв'яжеш, те буде зв'язане на небі..."

І що гарне, то голос того Верховного Пастиря, який не перестає дбати і молитись за "одне стадо", але тон і тембр цього голосу дуже міняється у відповідності до потреб часу і тої зрілості, що виявляють вівці. Він вже не боїться казати, що Церква - це живе Тіло, а в живому тілі є не одна, а дві легені і більше інших членів. Усі вони служать одному організмові, яким керує одна голова. І в кожній родині є моменти, коли за дітей треба більше боятись, бо вони ще не вміють користатись своєю свободою. Були і такі часи, коли кожного можна було легко запідозрити і обвинуватити в єресі, схизмі, щоб лише зберегти єдність... А тепер вже верховний Пастир говорить, що ідею "примату" (одна з основних суперечностей на дорозі об'єднання) можна переглянути. Все ж апостол Андрій був братом Петра і кожний мав свою роботу, тільки в разі потреби йшли один одному на допомогу. Перше тисячоліття християнства так і минуло у поділах, коли за допомогою звертались до старшого брата, до Голови всіх християн, щоб рятувати лиш в разі потреби спільну справу. Між такими, що просили про допомогу були такі святі як Василій Великий, Іван Золотоустий, св. Атаназій, св. Теодор Студит, св. Максим Ісповідник та інші. І нікому не спадало на думку, що оборона спільних християнських інтересів - це зазіхання на владу, яку ніхто Церкві не давав. Бо крім виразних слів Петрові: "Я дам Тобі ключі Небесного Царства", є ще звичайний здоровий грузд, що хоч існує держава з керівником, родина з головою, то і Церква мусить мати такого Голову. Тому у питанні "примату" треба буде просто відкинути недоречні людські думки і пересуди, мовби в історії виявлялась лише надзвичайна гордість римських пап. Принаймі, з'єднані християни не пам'ятають про жодні надужиття верховного Пастиря щодо своєї Церкви. Однак що можуть про себе сказати християни, керовані "правительственными синодами" і "национальними центрами"? І чи добре, коли віруючий християнин не знає, де знайти свою "правдиву" Церкву, бо на цю назву претендує аж декілька!

Але хто усуне ці вікові пересуди, хто утворить знову єдину, неподільну Христову Церкву? Хто ж інший, як не Він сам і ті Його учні, які хочуть досконало виконати Його волю і шукають в Церквах не людську славу, а самого Христа. А Христове Євангеліє як колись читали і слухали в Києві, так пізніше у Володимирі, на Соловках, чи "оптинській пустелі"... То може Його Духа не залишилось там ніде і там нічого шукати?

Треба пам'ятати лише про Одного Вчителя, бо вже нема ні панів, ні гетьманів, ні царів, ні козаків, а є голодний, спраглий Божої Правди народ. Єдність - гасло часу і Божа воля!

о. Павло МАДЯР, ЧСВВ

ЯК ДЕПУТАТИ-СОЦІАЛІСТИ ВОЮВАЛИ З БОГОМ

Ці дні увійдуть в історію України назавжди. Дні, коли йшла така невимовно тяжка боротьба за прийняття Конституції нашої незалежної держави. Через роки, десятиріччя, досліджуючи незабутні хвилини всенародної пам'яті, історики будуть зважати на найменші нюанси цього періоду. Хотілось би, аби був зафіксований один із найдраматичніших моментів - як депутати-комуністи, соціалісти - не пускали в Конституцію України... Бога.

Запекло, з воістину сатанинською ненавистю вони виступили проти того, щоб у преамбулі були слова "відповідальність перед Богом, перед минулим, теперішнім і прийдешнім поколіннями...".

Майже півгодини велися пристрасні дебати з цього приводу. Одні казали, що Конституція - це не Біблія, другі - що Бог у кожного свій, чим довели власний остаточний нігілізм, треті - що слово "совість" цілком адекватне слову "Бог"... Якийсь філософ почав навіть доводити, що слово "Бог" означає для кожного щось інше... Страшно і боляче було слухати, як бореться безбожний, а тому й безсилий людський розум з Тим, Хто був, є і буде, хоч би й порушився світ...

Яких лише редакцій і поправок не пропонували! Але ті, хто як кажуть, був за Бога, непохитно трималися свого. Почали шукати арбітра і вирішили спитати жінку. Мовляв, а що скаже слабка стать? Очевидно, розрахунок був, що "своя" підтримає "своїх". Але устами жінки-депутата несподівано заговорила справедливість. Вона сказала, що 70 літ ми жили без Бога і до чого дожилися? І що наш Президент вже приймав присягу над Біблією і Конституцією...

У ці хвилини я відклала всі справи і гаряче молилася за те, щоб Творець неба і землі відкрив серця атеїстів, щоб вони усвідомили, на кого (!) руку піднесли. Я молилася і відчувала, що зі мною в такому ж пориві б'ються тисячі сердець. Молилася, щоб нашу Конституцію, яку ми чекали стільки сторіч, освятив своєю присутністю наш Творець. Бо чи не тому розвалилася червона імперія, мовби складена з іграшкових кубиків, що була збудована всупереч Божим заповідям, що в ній руйнувалися віра, надія, любов так само, як руйнувалися храми...

Розгорнімо Біблію. Вся історія людства свідчить: процвітали ті держави, правителі і народ яких жили згідно з волею Творця.

Емілія ТУРКОВСЬКА

(Тижневик "Галичина", № 26, 1996 р.)

НАВЕРНЕННЯ

Радісні церковні дзвони Великодня розбудили діда Івана... Перехрестився. Подякував Господеві за Його найбільший дар - життя. Молився... Дякував Творцеві, що дочекався він, колишній воїн УПА, незалежної України, дякував за Благодать тілесної немочі і твердості Духу, за здоровий глузд і світлий розум, за можливість пізнавати Його пророче Слово... Дякував довголітній політв'язень мордовських концтаборів, що Всевишній через подібні муки праведного Йова випробовує його в Долині Сліз і веде до блаженства - Життя Вічного. Сльози Покори спадали з очей: не міг собі зарадити дід Іван, щоб вийти на подвір'я і побачити освічену вогнями церкву Різдва Пресвятої Богородиці - вже сім років прикутий до ліжка. Молився за здоров'я дочки, яка вже два місяці в лікарні після важкої операції. Серце дідуся раділо, що внучка взяла на себе всі турботи після трагічної загибелі батька (добрий був зять, подумалось) і важкої недуги неньки... Правда, останнім часом вона майже щодня кудись зникає... Молода, подумав, всього 18 літ... Був переконаний, що Оксана в церкві, адже змалку не пропускала вона жодної відправи і тому не кликав її.

В гарячій молитві спливав час. Раптом хтось відчинив у кухні двері. Хто б це?..

- Хто там? - гукнув Іван.

- То я, діду...

- А ти що, - не в церкві? - тривожно запитав.

- Я маю свою церкву і не потребую слухати теревенів священика, - відповіла Оксана з

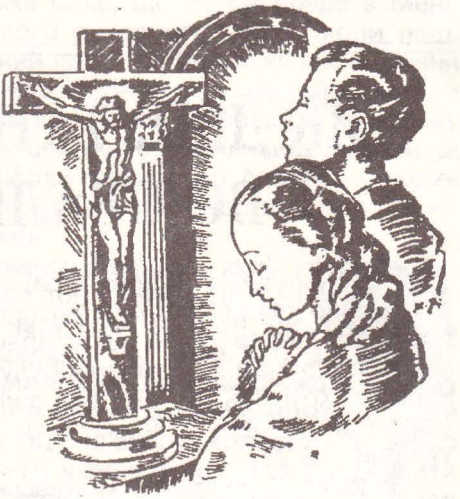

кухні.

- То ти, Оксано? - все ще не вірив дід Іван.

- Я, я... А що таке?

- Господи, що з тобою? Йдино сюди!

Оксана підійшла і зухвало стала поруч ліжка, на якому від несподіванки тремтів дідусь.

- Оксано, може, ти спросоння, пробудися, моє дитя любе, - крізь сльози просив дід Іван. А серце пронизував біль: "Невже зловили, невже занапастили душу?.."

- Ні, я при повному розумі, - не відступала Оксана, очікуючи, як її повчали "ловці душ", нагоди свідкувати "духовно сліпим"...

- Боже Ісусе Христе... Оксаночко моя, я тебе благаю, не гріши, проси прощення...

- А Ісус - то не Бог, - відмовила Оксана.

- Зараз, зараз... - дід Іван шукав дев'ятий розділ пророка Ісаї, - читай: "Бо хлоп'ятко нам народилось, Чудесний порадник, сильний

Бог, Отець Вічности, Князь миру".

- Ну, і що?.. - не знала, як заперечити слова Правди.

- Читаймо ще... - не вгамовувався дід Іван, - ось дивися: "Престол Твій, Боже, віковічний, - сказав Отець Синові" (Псалом 45:7, посл. до Євр., 1:8). "Бо Отець і Син - то є одно", - записав слова Спасителя євангелист Йоан (Йо, 10:30).

- Неправда, - закипіла Оксана, - Трійця - то вигадка.

- Читай, доню, читай... - сльозами благав ревний християнин молоду, незрілу заблуду: "Тоді народи побачать твою справедливість, твою славу. І зватимуть тебе вже новим ім'ям, що уста Господні докладно означать його".

Дрижачими руками дід Іван підкреслив вірш із 62 розділу Ісаї. Оксана перечитала ще раз і замислилась... Палало полум'я вогню Св. Духа. Меч обосічний розділив оселю (Лк., 12:52). Господня рука провадила праведного мужа в силі Віри і Великої Любові. Серце ж онуки пильнував Ангел Господній, який, однак, не втручався у свобідну волю юного Божого творіння. Якимось дивним чином очі Оксани торкнулися наступного розділу Біблії - її заінтригував заголовок - слова, що врізались в душу, тривожили її, мучили доскону (на кожному зібранні єретиків так багато говорять про "День помсти"!): "Нащо, Господи, Ти попустив, що ми блудимо з доріг Твоїх?.." - прочитала Оксана - і видно було, як вона поблідла. В той час Ісус велів Ангелові відкрити з глибин Оксаниної пам'яті слова апостола Павла, сказані отцем Йосифом на минулорічних заняттях з катехизму: "Які недовідомі присуди Його і недосліджені дороги Його!" Онука читала, заплющувала очі і знову читала... Дідусь молитвою переливав у її душу вогонь свого люблячого серця. Творилося велике дійство: йшла боротьба Життя зі смертю - битва сатани проти Бога у серцях людей...

"Боже, Ти знаєш нашу неміч, Ти допустив до часу, що наш супротивник - диявол - ходить, як лев ревучий, що шукає, кого би пожерти. Господи Вседержителю, не допусти, щоб моя найдорожча онученька потрапила в його обійми, вирятуй її з пекельного вогню. Усе в Твоїх силах, Боже. Ти сотворив її прекрасною тілом, люди милуються її красою, зішли, Господи, моїй Оксаночці Духа Прозріння, очисти, оздорови душу, даруй їй Життя Вічне... Господи, якщо це можливо, покарай мене муками, грішного, візьми мене взамін, а порятуй молоде життя..."

Ніхто, окрім Всевишнього, не чув слів цієї жертовної Молитви. Тієї миті Час і Простір для діда Івана злились воєдино. Він перебував у Вічності і бачив Красу невимовну: любов довго терпить, любов - лагідна... Любов все зносить, в усе вірить, усього надіється, все перетерпить. Любов ніколи не перестає!

Дзвонили церковні дзвони...

- Іди до церкви, Оксано, - ласкаво просив дід Іван. Оксана вирвала з рук діда Біблію і прочитала послання до Єфесян: "Один Господь, одна віра, одне хрещення".

- Так, так, добре кажеш, доню. Одна Єдина Свята Соборна Апостольська Церква.

- Так! - підтвердила Оксана, - Соборна Апостольська Церква...

- Відкрий, доню, Євангеліє від св. Матвія, 16 розділ.

Читали разом: "Ти - Петро (скеля) і на скелі оцій побудую Я Церкву свою - і сили пекельні її не

переможуть. Я тобі дам ключі Небесного Царства... І кому відпустите гріхи, тому відпустяться, а кому затримаєте - затримаються..." І ще Христос сказав Петрові: "Паси вівці Мої, паси ягнята Мої".

- Так, я все це знаю, - погодилась Оксана.

- А коли це було? - запитав дід Іван.

- Дві тисячі років тому.

- А ваша організація знаєш, коли виникла?

- Знаю.

І це пророче бачили апостоли Павло і Петро: "Останніми днями прийдуть глузії в овечих шкурах, і багато хто піде за пожадливістю їхньою, а через них дорога правди зневажиться..."

Оксана жадібно припала до Слова Божого, її чарівні очі ніби збільшувались удвоє, з усього було видно, що ці слова вона бачить і читає вперше...

Зі сльозами на очах Оксана впала на коліна, припавши до дідусевого ліжка, і з плачем і зітханням просила пробачення у дідуся; дід Іван гладив її по голівці, промовляючи: "Дякую Тобі, Господи Ісусе, за навернення..."

- Боже, прости мене, грішну...

Прости...

Прости...

Богдан ДАВИД
(Львівська газета "За вільну Україну", 13 квітня 1996 р.)

На світлині: Ватикан, площа св. Петра. Липень 1996 року.

ЩЕ РАЗ ПРО ФАЛЬШИВИХ ПРОРОКІВ

Живемо в часах духовного відродження нашої нації. Христова Церква, яка в значній мірі керує цим процесом, поступово утверджується в суспільстві. Можливо, одне з найголовніших завдань Церкви - це повернення українців до прабатьківської віри. Чи вдається це завдання плідно виконувати нашим духовникам? Відповідь на це запитання не вимагає категоричного "так" або "ні". Це пов'язано з тим, що причини неприналежності значної частини українців до правдивої Церкви зумовлені багатьма явищами минулого та сучасного: атеїстичне виховання, ліквідація та переслідування УГКЦ, засилля московського православ'я...

Проте хочеться порушити іншу проблему, міцно пов'язану з болючим етапом відродження нашої Церкви. Йдеться про активну діяльність в Україні різноманітних релігійних течій, які не властиві християнській спадщині нашого народу.

Свідки єгови, кришнаїти і їм подібні. Ви часто їх зустрічаєте на вулицях наших міст, вони порушують спокій у наших помешканнях. Настирливо пропонують свою друковану продукцію, переконуючи в абсолютній істинності їхнього вчення. Ви звернули увагу на поліграфічне оформлення отих їхніх різнокольорових журналів? Якісний папір, майстерно виконані ілюстрації. Одна жіночка, представник отих свідків вперто переконувала автора цих рядків в тому, що ці видання існують за кошти звичайних пересічних громадян...

Нам важко шукати конкретні джерела отого сектантства. Для нашого майбутнього воно небезпечне не тільки тим, що його представники критикують та заперечують вчення Церкви. Воно тим самим підкладає вибухівку під основи будь-якого суспільного устрою, сіючи зерна небажаного лиха.

Наведу такі приклади. Мужчина, з яким довелося їхати в одному автобусі, після короткої розмови одразу запропонував якісь брошурки. Виявилося, що вони видані отими свідками. Розгорілася дискусія, під час якої добродій не погоджувався з аргументом про непорушність Скелі, на якій збудована Христова Церква. Молоді особи прагнули зацікавити перехожих проблемами геноциду під час Другої світової війни. Вони витягали з сумки журнали, схожі до єговістських. Після запитання, чи доцільно такими методами поширювати своє вчення, молодиці обурилися, але їхній ентузіазм погас.

Довелося ще таке спостерігати. До літньої жінки, яка з цікавістю перечитувала оті журнали, підійшла її знайома. Остання попросила дати ці видання, бо її дитина вивчає в школі релігію і потребує якоїсь літератури

про Святе Письмо. Жінка, даючи журнали, зазначила, що отримує їх безкоштовно і в них "нічого поганого не пишуть".

На основі вище наведених прикладів наважимося зробити такий висновок: сектанти працюють дієвіше. До їхніх лав потрапляє чимало людей, які в минулому були позбавлені мінімального знання про рідну віру, а нині піддаються впливові "вчителів" з-за моря чи з Азії.

Отже, наша Церква потребує певного підгрунтя. Допомогти його створити може поширювана серед людей правдива релігійна література. Чималу роль можуть відігравати і періодичні видання, які мають змогу інформувати про сучасне життя Церкви, проблеми її становлення тощо. Мусимо дбати за ефективнішу пропаганду. Бо фальшиві пророки проникають у Христове стадо, псуючи його.

І. С.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ ТВОРЦЯМ РУНВІРИ

Ми, християни, аж із Закарпаття, бажаємо відгукнутись на ваше прохання "Пишіть нам!", бо на таке, як ви задумали, не можна не відгукнутись. Не знаємо, як ви сприймете наш лист, але прийде час, коли скажете: і чому не було більше таких щирих друзів, які не боялись нам сказати правду в очі, то може б ми і не натворили стільки дурниць. Але більшої дурниці, ніж ви зібрались чинити, годі видумати. Ви хочете живого правдивого Бога, якого прихід на землю підготувала ціла людська історія і проявилась у долі і науці одного приготованого Народу, Бога, який передбачив свій прихід на землю найточнішими пророцтвами, ставши Чоловіком, робив такі діла, які ні до Нього, ні по Ньому ніхто не міг робити, Який з точністю передбачив всі подробиці своєї смерті, свого воскресіння. Він заснував Церкву, яка має могутній вплив на людські душі... ЗАМІНИТИ ЯКОЮСЬ КАЗКОЮ, ЯКОЮСЬ ВИДУМКОЮ, в якій нема ні основ, ні логіки, ні минулого, ні майбутнього, яка ніколи на буде мати ні серйозних вчителів, ні апостолів, ні мучеників... І зрештою, їй не віритиме жодна розумна і думаюча людина. Буде лиш поповнений реєстр блукаючих навпомацки людей... І це лише тому, що їх обійшло Боже світло (мабуть, не за їх виною, а тепер вони вже лінуються або не хочуть пізнати правду, якій вклонився весь світ). Чи ви вже подумали над тим, чим для світу і для України є християнство? Чи Гітлер погубив би найкращих синів свого народу і приніс страждання мільйонам, (бо його хтось намовив, що у германців є свій особливий Бог, Бог війни - Водан), поначіплювавши на ремені своїх нещасних, сліпих убивць такий несправедливий вислів: "Готт міт унс". Та невже Бог з убивцями? Або чи з Росії було б таке пострахoвище, якщо би... її вождь не сказав би таких безглуздих слів: "З усіх зол на цім світі найбільше зло є ТОНЕНЬКА ІДЕЯ БОЖЕНЬКИ"? І того Боженьку топтали сім десятиліть, але погубили себе...

Може ви забули слова И.В. Сталіна, виголошені 1928 року перед молодими комсомольцями: "Ви повинні бути безбожниками, бо і я безбожник..." Чи варто було його слухати і відтак губити без огляду на сумління мільйони людських істот? Може ви ще не зайшли так далеко, але ви, на жаль, на тій дорозі... Правда, якщо у вас ще буде трошки здорового глузду, то ви вчините як англійський полковник, творець книги і фільму "Бен Гур". Його попросили написати серйозну книгу проти християнства, щоб вже назавжди покінчити з тою спокусою: робити з людей лагідних, добрих, люблячих безвольових осіб... Але він як заглибився у серйозні студії, то навів такі аргументи і ясні докази історичності та Божества Ісуса Христа, що вже багатьом відпала охота підкопуватись під таке велике і могутнє дерево... І чому ви вирішили міняти своїх батьків на поганство?

Яке добро ви хочете знайти у поганстві? Ви не завжди будете молодими, щоб гратись у флірти "побратимів і посестер", вам теж треба старіти, вмирати... І подумати над такою проблемою: невже ми лише як трава, що марно ростемо і все життя мусимо займатися несерйозними казками і фантазіями, думаючи про найвище Єство нісенітниці. Саме це Єство створило все, від найменшого атому до порядку у Вселенній, також дало людині не лише мозок, але і великого духа, який не хоче розкладатися з матерією і тому творить і знаходить правдиву релігію... Правда, це стало можливим завдяки тому, що сам Бог вирішив вийти нам назустріч, і так глибоко, так виразно дав усе знати про себе, що вже ніхто з думаючих людей вже на землі не може Його обійти: "Хто не зі Мною, той проти Мене... Небо і земля пройдуть... та ні одна йота, ні одна риска не мине закона, поки все не збудеться". Що сталось з тими, що хотіли в житті обійти Христа? Ви думаєте, що князь Володимир менше знав і розумів, коли пускав дерев'яного ідола Перуна у глибокі води Дніпра? Чи ви зустрічали десь у світі розумного і думаючого чоловіка (скажімо, як Сократ, Платон, Арістотель), який серйозно сприймав ще серйозніші легенди про Зевса, Геру, Афродиту, Венеру і ще хто зна кого...

Чи ви думали над тим, чому така убога наша Україна? Чому зникають ті гарні сім'ї, що мають в ідеальному порядку поля, будинки, церкви, школи... Наскільки у той час це вдавалося?

З ідолами і вигаданими богами так само, як і без них можна легко і брехати, і красти, і чужоложити, і кривдити свого брата... Ви самі знаєте, що ці боги - ваша вигадка, їх нічого боятись, про них нічого писати такі глибокі теологічні чи філософські дисертації, нікому з них не треба будувати храм, їм ніхто не буде складати гімни, коли мине час пустих фантазій... Як на них надіятись в хвилині смерті, чи як їх любити, коли вони певно лише плід уяви?

Тому, дорогі приятелі, не тратьте дорогоцінний час, не марнуйте свої сили на пустоту і не морочте людям голови. Чим скоріше це зробите, тим буде краще для вас. Наполеон був трохи хитріший від вас, коли люди його попросили створити нову релігію. Він сказав: "Я цього не зможу, бо для цього треба не лише робити чуда, як робив Христос, але і терпіти та вмирати за те, що проповідував... Але якщо б я відважився на смерть, то все одно нічого не вийде, бо я точно не воскресну". В

історії є тільки одна Особа, яка принесла у цей світ любов! За життя у Христа було лише декілька учнів, і вони зі страху розбіглись... А тепер, чим довше триває історія, тим більше у нього учнів і прихильників... Але яких учнів! Їх мудрості і доброті позаздрить кожен!

Вибачайте за різкий тон, але у такій важливій справі неможливо по-іншому говорити. Правда, якщо вона є правдою, то завжди різка і неприємна, але вона завжди спасенна! Спробуйте змінити напрям ваших зусиль і прислужитися для чогось кориснішого, для нашого народу та всіх людей доброї волі!

ПРИСУТНІСТЬ УКРАЇНЦІВ У РИМСЬКОМУ ЧИ ЛАТИНСЬКОМУ ОБРЯДІ

Це справа, що її ніхто не обговорює, наче вона була певним табу. Вона є аж надто актуальною, і то у великих масштабах.

1. Українці-латинники. Вже о. Тит Войнаровський ще до першої світової війни твердив, що українців латинського обряду є до мільйона душ. Бо ж холмщани і підляшани, які 1905 року могли покинути цареславіє, а не могли вертатися до київського християнства, вибрали римо-католицтво. Але цим самим вони цілком не змінили національності. І як кардинал Парижу Люстігер не є французом, але євреєм. А тих колишніх уніатів було більше пів мільйона. Згадаймо й вільно-примусове навернення на римо-католицтво багатьох урядовців ще таки за Австрії, щоб могли втриматися на посаді. Вони цілком не могли зректися свого народу, хоч були між ними і такі люди. Вони хоч і латинники, але належать до українського народу.

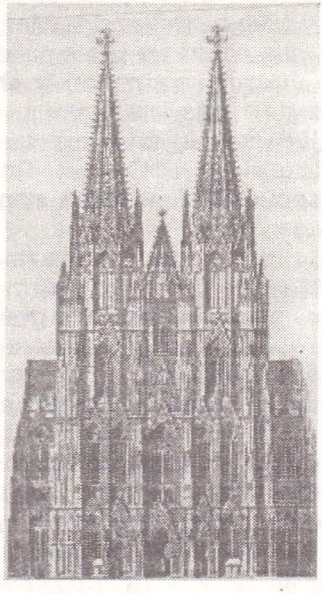

Кельнський собор (Німеччина)

Навіть такі діти корифеїв православія Острозьких, Корнятків, Сангушків, Потоцьких, Ледуховських та Сапег, змінили обряд, все ж вони мають українське коріння. Також Антоновичі, Тишкевичі, Липинські та Колодзінські. І з Черча директор Петро Бігус пише: "Як римо-католик,

не дав себе збаламутити ще в рідному краю польськими шовіністами, як це зробили десятки тисяч українців того самого обряду" ("Черче", стор. 106). Нині розпинаються, що от ми полатинщені, але нікому не спаде на думку, щоб вертатися не лише до первісних традицій, але й повернути загублених блудних синів та дочок українського народу й Церкви, а про це наші суздальці візантійці мовчать...

До того ж ще порахуймо бодай так поверхнево наших земляків, що поримословачилися, поримоугорщилися і поримоамериканщилися та поримобразилійщилися і поримоаргентинилися... то вийде кілька мільйонів душ. Наприклад, у США ведуться заходи щодо беатифікації латинської черниці з наших карпатських українців. В Аргентині є безліч наших українців у різних вербістів, салезіян, а ще більше у різноманітних жіночих конгрегаціях. Наприклад, є аргентинські адоратки, а вони правильніше повинні називатися українські адоратки. Коли в шістдесятих роках був крайовий євхаристійний конгрес в аргентинському місті Кордобі і єпископ Осип Мартинець з нашими священиками правив Архієрейську Службу Божу, то в захристіях було багато священиків і монахинь. Вони рясними сльозами заливалися, бо ще як були маленькими, то бачили українську Службу Божу... В Аргентині є два єпископи українського походження. Один у Ріо Кварто та єпископ Крук, родина якого є українською і проживає у колонії Лас Тунас коло Апостолес у провінції Місіонес. Щороку їздили латинські монахині до Місіонесу за нашими дівчатами.

Наприкінці 50 років ходжу з кропилом у місті Понта Гроссі (Парана, Бразилія) і просять мене піти до "Санта Каза" ("Свята хата", так називають добродійні лікарні в романському світі). Приходжу, а тут обслуговують лікарню сестри св. Вінкентія, у нас були знані як шаритки. А там їх називали тоді "європланами", бо носили широкі білі капелюхи. Після собору капелюхи познімали і сестри однаково повдягалися, що годі пізнати їх, з якого то гнізда птиця... Там тоді на 20 сестер була тільки настоятелька полячка, а решта усі українки. Саме вони хотіли мати у себе, як раніше у рідному домі, кропило і отримати образочки від священика. На їхніх очах були сльози... 50% братів маристів теж були українцями. Навіть ректор Куритибського університету був брат марист Водоніс, рідня якого походить з Сокальщини (Україна).

2. А тепер поставмо таке питання: чи українці латинники мають бодай одну свою українську парохію? Бо після Собору Церква відрізняється не так обрядами, як мовою та культурою. Нема ні одної такої парохії, а повинні бути, у той час, коли є 5 латинських єпископів, які належать до польського єпископату. Хоча наші перемиська, пряшівська і діаспорні єпархії належать до місцевих церковних провінцій. В теперішній Україні і мадяри вже мають свого єпископа, а наші латинники мають чекати, як то кажуть, з моря погоди. Коли ми роздумуємо, то виходить ніщо інше, як тільки етноцид - народовбивство в лоні вселенської Церкви. Тому не дивуймося, що позавірці з нами так чинять, коли й самі одновірці нас віками кривдять і не думають навіть ту кривду та шкоду українському народові й державі припинити!

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

У ТУРИСТІВ ОКО БИСТРЕ

Приїздять з-за кордону різні подорожні до нашого краю, а серед них і наші земляки. От такий містер Нік Окунь і місіс Пат, його чарівна половина приїхали з 3 дітьми. На нашій мові це пан Микола Окунь і пані Параска, його дружина. Імена дітей для вас не будуть аж такі цікаві, зрештою вони і так не змінять цієї фабули-розповіді.

Їздив містер Нік вздовж і впоперек у краю своїх предків, і родина справила прощальну вечерю, таку щиру, українську. Цікаво було рідним містера, які враження він має з того трьохтижневого побуту у країні своїх предків. Хто б таке не спитав при нагоді?!

Пан Микола, до речі, був добре вихований своїми батьками у Новому світі. Вони його навчили рідної мови, водили до нашої української церкви св. Йосафата в Торонто. Правда, його краща половина була чужинкою. Та любов, чого то вона не доведе? Любила вона свого Ніка й скоро навчилася нашої вишневої мови і грамоти Шевченка. Та й нині пильнує, щоб діти не забували рідну мову й трималися нашої церкви, до якої вона ходить після шлюбу.

Пан Микола не відповів одразу на вище згадане запитання, але згодом. Україна набагато краща і чарівніша, як він собі колись у снах і мріях уявляв. Краєвиди, пам'ятки, церкви, люди гарні й прихильні, зокрема гостинні до всіх. Чарує Дніпро, Чорне море, Карпати, ліси та полонини. Стада худоби, ниви збіжжя, пташки та й усе навкруги... Присутні, що його питалися, були задоволені. Але пан Микола ще всього не доказав. Він зітхнув і додав:

- Тільки, мої приятелі і рідні, вразила нас у столиці інша мова, назви вулиць ненаші, різні пам'ятки окупації та колоніалізму, не видно українських уніформ. У Канаді наші священики греко-православної Церкви виглядають як культурні душпастирі: поголені, пристойно одягнені і симпатичні. На чужині правлять гарною українською мовою... А тут?..

- Що ж ви тоді, напевно, більше не приїдете сюди до нас? - запитала господиня дому. - А жінка що на те скаже?

Пан Микола знову веде мову:

- На це досить важко відповісти, хоч на перший погляд відлетіла охота ще раз приїхати. Мені соромно, бачите, перед моєю жінкою, яка не з наших, і перед дітьми. Я їм інакше представляв свій край, а тут виходить, що говорив неправду...

Після тих слів запанувала тиша. Згодом промовила жінка-чужинка: "Прикро мені, хоч я не походжу з вашого народу, але чоловіка і дітей не покину й у Канаді. Мені спадає на гадку, що українська культура й мова Тараса, Франка і Лесі Українки мусить бути збережена поза краєм, у Канаді, коли їй у власній хаті подекуди нема місця..." І добре вона сказала, бо хоч ніби "суверенна і вільна" держава, та це не повинно діаспорних українців вже змусити покинути рідне... Навпаки, треба своїм українським і церковним життям світити тутешнім українцям і бодрити християн!

Іван ДОЛИНЮК

"РОЗЗЯВА - НАРОД"

Щонеділі ходжу до церкви молитися Богу й щонеділі спостерігаю таке явище: вже священик йде з Євангелією читати, тоді щойно бігають ті з прислуги, щоб поставити стілець - пульпіт. Подібно і на "Ми херувимів", коли священик має вживати кадильниці. Вже закінчив молитву і став до стіп престолу, а того, що подає кадило, поминай як звали. Нема його, аж нарешті в останній хвилині прибігає з тим'яном... Само собою приходить мені на гадку: от роззяви! Та ж дивися і усе вчасно підготуй...

Така невеличка ситуація у церкві навіює мені інший образ, образ одного народу, народу, так би мовити, роззяви... От свого часу проголошено суверенітет. Дивлюся я тоді до словника іншомовних слів і вичитую: політична незалежність держави полягає у її праві самостійно розв'язувати свої внутрішні й зовнішні справи, без втручання будь-якої іншої держави. Суверенність є необхідною юридичною ознакою держави. Проголосили і крапка.

Держави Балтики (Естонія, Латвія і Литва) ніякої суверенності не проголошували, ані не приймали, але одразу стали самостійними. А наші роззяви чекали, і усе було як за "системи". От 24 серпня вже і самостійність прилучилася до суверенності. Та роззяви роззявами, і більше нічого. Чисто як писав Шевченко: "А братія мовчить собі, витріщивши очі..."

Ще референдуму треба їм на 1-го грудня. І був референдум, і відбувся понад усі сподівання. 92% населення колишньої радянської і соціалістичної проголосували за власну хату і свободу...

Тризуб, синьо-жовтий прапор, українська мова в Україні, Збройні Сили, економіка - це в порядних людей найперші атрибути суверенності і про це вже на початках треба було вирішити!

Та треба було аж 5 років чекати на прийняття Конституції і тому подібне. Бо роззяви повідкривали рота і дивилися та чекали з моря погоди. І може б не були й того дочекалися на радість і втіху усяким холодам, що віють з півночі. Та як сказав один з нардепів - сталося чудо Боже і Господь допоміг, що нарешті прийнято Основний закон держави... І чи й тепер усякі народні роззяви знову вибалушать свої очі й будуть казати: а що мені дає Україна?

ДЗЮНЬО

P.S.

Остання 26 Олімпіада в Атланті (США) засвідчила, що ми можемо бути і не роззявами. Рідні спортовці не прогавили нагоди і виступаючи вперше під рідним синьо-жовтим прапором, здобули дев'яте місце. Загалом 23 медалі, з них 9 золотих, 2 срібні і 12 бронзових. Доннечанка Лілія Подкопаєва стала чемпіонкою світу. Найбільше медалей здобули американці - 101. Польща - на 12 місці, Румунія - на 14, Бразилія - на 25. Отже, наша нація з іншого погляду теж таки не роззява і вартісніша!

"ХРИСТОС ЄДНАЄ СЕРЦЯ"

Молодь і Церква. Ця тема є надзвичайно актуальною (хоча такою вона була і у минулому). Адже якими будуть юнаки і дівчата, таким буде і майбутнє духовної інституції. Загалом в останні роки у нашій державі молодь мала змогу більше зблизитися до духовних джерел. Проте чимало молодих душ ще блукають манівцями, знаходячи втіху у наркотиках, алкоголі, поповнюючи ряди злочинного світу, стаючи членами різних сект...

Організація "Українська молодь Христові" після виходу УГКЦ з підпілля з-поміж небагатьох аналогічних працює над залученням молоді до життя Церкви. Шестирічний досвід дозволяє вималювати орієнтири майбутньої праці. Варто пригадати про з'їзди, організовані УМХ у 1990 та 1993 рр. Перший відбувся у часі активного національно-духовного відродження. Тисячі людей на стадіоні "Україна" стали учасниками небувалої для тодішніх часів акції. Через три роки з'їзд став глобальнішим за формою проведення, а одним із гасел було "Екологія віри". Окрім двох з'їздів УМХ провела ще чимало цікавих та плідних заходів, загальний опис яких потребував би окремої статті. До цьогорічного липня активісти вищезгаданої організації дуже довго готувалися, бо протягом 10-14 проведено у Львові вже Всесвітній з'їзд "Українська молодь Христові". Його учасниками стали не тільки гості з інших областей України, але й з поза меж нашої держави (Росія, Польща, Австралія, Канада та ін.). У пресі та й з уст деяких людей звучала думка, що з'їзд міг би стати масовішим.

Все ж таки частина молоді була присутньою на усіх заходах. 10 липня Архієрейська Літургія, яка правилася у львівській Преображенській церкві, започаткувала з'їзд. У Народному домі м. Львова 11-12 липня відбулися дві науково-практичні конференції на тему: "Молодіжний мирянський апостолят" та "Душпастирство молоді". На них порушені проблеми, пов'язані з життям молоді, її участі у релігійному житті та ін. А у прийнятій резолюції 13 липня на підсумковому молодіжному форумі зазначено кілька пропозицій, серед яких розроблення універсальної програми катехизації дітей і юнацтва та викладання основ християнства. Відвідини виставок, музеїв, перегляд вистав у львівських театрах - це теж складова цьогорічного молодіжного здвигу.

Основна подія з'їзду відбулася протягом 13-14 липня. Ввечері зі святоюрської гори духовенство, монахи та монахині нашої Церкви, молодь рушили вулицями древнього Львова під проводом о. Матея Гавриліва, ЧСВВ. На площі перед театром опери та балету учасників молитовного походу привітали високі церковні достойники, політичні діячі, представники місцевої влади. Молодь - майбутнє, молодь - будівничий, молодь - сподівання - на цьому в основному акцентували вони. Опісля молитовний похід прямував до стадіону СКА, де аж до світанку тривала євангелізаційно-концертна програма. Спершу виступали співаки Ніна Матвієнко, Тарас Петриненко, Павло Дворський, згодом правилася Архієрейська Літургія за участю Владик Василя Медвіта (Україна) та Петра Стасюка (Австралія). Бажаючі змогли у нічні години сповідатися та причащатися. Можливо, не одна молода людина щось переосмислювала. Маємо надію, що під час майбутніх подібних акцій число таких юних душ буде збільшуватися.

Ігор СКЛЕНАР

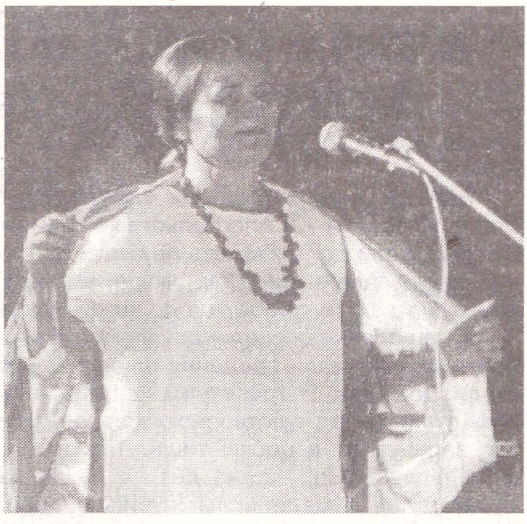

На світлинах: молитовний похід рушає зі святоюрської гори; у євангелізаційно-концертній програмі виступає співачка Ніна Матвієнко.

На світлині: Божественна Архієрейська Літургія вночі 13 липня.

Фоторепортаж Тараса СТРАМИКА

ДУХОВНА ОПІКА

Уже шість років учнів Крехівської дев'ятирічної школи катехизують братиновики з монастиря святого Миколая, ЧСВВ. Скільки за цей час дітей підготовлено до першої сповіді, скільки організовано цікавих виступів, зустрічей, поставлено вистав, містерій, духовних концертів на Львівщині, Закарпатті, Тернопільщині, Волині!

Багато учнів молодших класів згуртувались у Марійську Дружину, а старшокласники - в Апостольство Молитви. Наша дітвора з нетерпінням очікує тих днів, коли до них мають приїхати братчики, часто це на кілька літ старші від них юнаки. Але з ними так цікаво, що іноді всі забувають, що вже йде сьомий урок і що декому треба іще по кілька кілометрів добиратись на свої хутори.

А нещодавно спочатку для учнів 4-6 класів, а через кілька днів для 7-9 класів брати організували дводенну поїздку у Зарваницю, Бучач, Улашківці, Гошів, на скали Довбуша. З трепетним хвилюванням ступили на Зарваницьку землю. А коли стали перед чудотворною іконою Пресвятої Богородиці, то на якийсь певний час запанувала в церкві тиша. Тільки вона не означала звичайної мовчанки, було відчуття, що кожна дитяча душа особисто розмовляє з Нею подумки. Богородиця з маленьким Ісусиком дивились на нас з любов'ю і руки їхні благословляли всіх, хто прибув сюди. Я зворушено споглядала то на ікону, то на дітей і дякувала Матінці Божій за всі ласки, якими так щедро нас наділяє, і просила, щоб завжди мала в опіці наших дітей, щоб захоронила їх від усього злого. На славу Божу крехівські школярі заспівали:

Всі йдем до Тебе, Божая Мати,
чи молодії, чи то старі,
в Тебе рятунку для душ благаєм
на українській святій землі...

Отець парох церкви Святої Тройці розповів історію походження назви села, про чудесні зцілення у Зарваниці. Ми побували біля капличок, попили з джерела цілющої води.

Пізно вночі прибули у Гошів, зайшли в каплицю, помолились, а зранку сповідь, Служба Божа, прийняття Святого Причастя. У злуці з Господом вирушили з страсними піснями на Хресну дорогу по Ясній горі. Брати Августин і Йосиф розповідали про кожну стацію Ісусових мук, говорили повчальні розважання. Робили це щиро, емоційно. Це спонукало кожного з нас ще і ще раз робити ревізію своєї душі, чи, часом, і ми своїми гріхами не були катами Того, хто нас так полюбив, що дав Себе розіп'яти на хресті. Тут кожен отримав велику духовну поживу. По дорозі до святих місць відвідали Золочівський монастир, де ігумен о. Володимир розповів про їхню церкву, місто, семінарію. Побували в Бучачі, Івано-Франківську, на скалах Довбуша.

Радісно бачити, що не зважаючи на важке економічне становище нашої держави, все-таки український народ відбудовує свої храми, з любов'ю прикрашає їх, розуміє, що "не хлібом єдиним живе людина". З вірою в Бога маємо віру і в щасливе майбутнє. Діти - це теж наше майбутнє. Якщо в них будуть такі провідники, як отці і брати монастиря св. Миколая, то можна бути впевненим у ньому.

Вчителі, учні Крехівської дев'ятирічної школи, батьки вдячні ігумену монастиря о. Теодозію, соцію о. Дем'яну, всім отцям і братам за їх правдиву християнську любов, за невтомну працю на духовній ниві, за всі турботи. Від того, що поряд з нами ці люди, життя є радіснішим. Тож нехай всещедрий Господь благословить їх в усьому.

Галина САДОВА, вчитель української мови і літератури

СВЯТКУВАННЯ 400-ЛІТТЯ БЕРЕСТЕЙСЬКОЇ УНІЇ В РИМІ

Вони розпочалися 5 липня цього року молебнем до Пресвятої Богородиці в соборі св. Софії. Молебень відслужили Владики та священики УГКЦ у супроводі співу чоловічого хору "Благовіст", який існує при церкві св. Архистратига Михаїла у Львові. Наступного дня вірні УГКЦ відвідали головні римські базиліки та інші святі місця "столиці світу". Того ж дня Римський Архієрей Іван Павло II разом з ієрархією УГКЦ відслужили молебень до Пресвятої Богородиці - вислів щирої подяки Богоматері за відновлення співпричастя Української - Білоруської Церкви з Римським Апостольським престолом, яке відбулося у місті Бересті 1596 року. Покров Богородиці завжди окрилював Українську Церкву, особливо в часах лихоліть. У своїй проповіді під час молебня Святіший Отець зазначив про Берестейську унію те, що Святий Дух діяв у наших єпископах, викликаючи у них неспокій задля поділу та спонукуючи їх шукати шляхів до єдності.

Найголовніша подія римських святкувань відбулася 7 липня, у неділю. Святіший Отець Папа Іван Павло II у співслуженні з ієрархією нашої Церкви в присутності патріархів, кардиналів, членів дипломатичного корпусу, визначних міжнародних достойників, священства, членів чоловічих монаших чинів та жіночих згромаджень, українських та інших прочан правив Божественну Літургію у візантійсько-українському обряді в базиліці св. Петра. Співали об'єднані хори Львова й Івано-Франківська: хорові капели "Антей", "Боян", "Мрія", чоловічі хори "Благовіст" і "Гомін", галицький камерний хор "Євшан" та хор катедрального собору Воскресіння Христового з Івано-Франківська. Ввечері того ж дня у ювілейному концерті української духовної музики в залі Павла VI (Ватикан) взяв участь також камерний оркестр "Віртуози Львова". З привітальним словом на цьому концерті до присутніх звернувся глава УГКЦ Блаженніший Мирослав Іван кардинал Любачівський. Разом з ним на святкуваннях у Римі перебували 40 Владик УГКЦ, серед яких Юліан Гбур, Василь Медвіт, Любомир Гузар, Іван Хома та інші.

Урочистості у Вічному місті завершилися 8 липня відкриттям виставки документів з нагоди 400-ліття Берестейського єднання. Вони висвітлюють стосунки Київської Церкви та України з Апостольським престолом перед і після укладення унії. Матеріали експонувалися у приміщеннях Сикстинського салону Ватиканського музею.

Заключним акордом святкувань став ще один концерт української духовної музики у церкві св. Ігнатія (площа св. Ігнатія, Рим) за участю зведених хорів зі Львова та Івано-Франківська.

Під час цих торжеств у серцях вірних Греко-Католицької Церкви жевріла надія, що християнський Схід та Захід дійдуть до повного

співпричастя, через заступництво Пресвятої Богородиці, молитви св. Йосафата (його мощі спочивають у базиліці св. Петра, біля гробу першого Єпископа Рима) та багатьох інших мучеників і ісповідників віри в часах переслідування.

Роман ДИСАК,
Ватикан - Львів

На світлині: Божественна Літургія у Базиліці св. Петра правиться за участю Святішого Отця Івана Павла II, глави УГКЦ Блаженнішого Мирослава Івана Любачівського, ієрархії УГКЦ 7 липня 1996 року.

Актом Берестейської унії Київська митрополія, до якої тоді належали сьогоднішні українці й білорусини, знову повернулася в лоно Вселенської Церкви, очоленої наступником св. Апостола Петра - Папою Римським. Після хрещення Русі - України (988 р.), яке здійснив князь Володимир Великий, Берестейська унія, без сумніву, чи не найбільша подія в цілій історії Української Церкви, а в деякій мірі - всього східного християнства східної Європи.

Впливом Берестейської унії позначені чотири століття не тільки релігійно-духовного, але й культурного та політично-суспільного життя української історії. Саме тому рішення Київської історії, яке вона винесла на Берестейському Соборі 1596 року, постійно викликає живе зацікавлення.

Ювілейний комітет синоду УГКЦ

СТОРІНКАМИ ПРЕСИ

● Чого ж тільки не начитаємося у пресі. Наприклад: "В Ужгородському катедральному соборі зазнають утисків священики, що відправляють Службу Божу українською мовою. Греко-католики проводять Літургію угорською, церковно-слов'янською. У якій державі і в якій церкві заборонена служба державною мовою?" - запитує Зиновій Брюсович на шпальтах газети "Срібна земля". Дійсно, питання рідкісне і доречне...

● У Львівській області зареєстровано 31 484 хронічних алкоголіків, 606 наркоманів, 77 токсикоманів. А скільки підпільних стограмників є, про це преса, ні статистика не повідомляють. От таки переганяємо Америку!

НОВІ ВИДАННЯ

● Нині видається чимало книжок в Україні. Про книгу "Степан Бандера - символ нації" (автор Петро Дужий) Галина Гордасевич пише таке: "Ця книжка необхідна у тих українських землях, де бандерівців і в очі не бачили, зате впродовж десятиліть чули совєтську пропаганду. До речі, у Львові недавно перебувало 30 учнів з Одеси. Коли їх запитали, що б вони хотіли побачити у Львові, діти попросили: "А можна побачити живих бандерівців?" До них прийшли одягнені в однострої колишні вояки УПА, розповіли про свою боротьбу, і назад в Одесу школярі виїхали, виспівуючи "Лента за лентою, набої подавай! Український повстанче, в бою не відступай!" Дійсно, одеські діти цікаві по-своєму...

● Стара недуга: василіянофобія. Юрій Левицький в "Короткій Історії київської (української) Церкви" ("Свічадо", Львів) пише: "На Замойському синоді виявились гострі розходження між світським духівництвом і монашим чином св. Василія Великого. Василіяни були найосвіченішою частиною духівництва, але водночас найсхильнішими до латинізації східного обряду, і ця тенденція виявляється в цьому чині й досьогодні" (43). Коли пишемо коротку історію, то у ній не повинно бути місця для порахунків і роздмухування чварів. Коли приглянутися ближче до історії, то виходить якраз навпаки. Василіяни старалися і стараються нашу Церкву зробити життєвою, щоб вона не втратила найважливіше: "Спаси свою душу!"

СПРАВИ ГОСПОДАРСЬКІ

● Замінник бензину метанол дешевий, літр коштує десять тисяч карбованців. Бензин у кілька разів більше коштує. До того є ще спирт, який також можна використати для автомобіля. Для хліборобської техніки німці використовують ріпакову олію. Отож навіщо Україні купувати пальне за кордоном і так дорого платити?

Є. Ш.

НЕ ГОВОРИТИ ДІТЯМ ПРО ГРІХ?!

Різні вітри нині віють в катехитичній педагогіці, як от "не треба говорити дітям про гріх, пекло, муки Христові, а тільки про воскресіння, радість, любов і так далі..." Це просто останній крик моди в тій ділянці.

В той же час до зануди говорять, що треба читати Біблію. Гаразд. Як читати, то читати і з неї треба вчитися і про гріх. Властиво, перші вістки про Христа як каже ангел стривоженому св. Йосипові, що вирішив покинути Марію Діву: "Він спасе люд свій від гріхів їхніх" (Мт. 1, 21). Загалом в чотирьох євангеліях є до вісімдесят разів згадка про гріх та його синоніми. У Євангелії від Матея біля 20, від Марка - всього вісім разів, від Луки - 28 і від Йоана - 22 рази.

Навіть коли Христос говорить про дітей, то каже, що великий злочин гіршити отих малих, краще щоб жорновий камінь до неї таким людям прив'язати і втопити в безодні... Теж саме покаяння, яке голосить Іван Хреститель і сам Христос без гріха просто не до подумання... Виходить, що це вже давно навчається на різних сестерських "катехизаціях", бо діти до першої сповіді поголовно не знають і не кажуть наприкінці сповіді "Боже милостив, будь мені грішному..." Гарна то катехизація та підготовка до сповіді...

Теж дитина у церкві під час кожної Служби Божої чує аж двічі: "Це єсть тіло і це єсть кров моя на відпущення гріхів". Сама Св. Літургія стає тоді незрозумілою дітям. Теж у молитві "Отче наш" молимося і діти рівно ж моляться: "Прости нам довги" чи провини, тобто гріхи наші, як ми прощаємо тим, що проти нас згрішили. І тоді залишається два варіанти: або дітей не вчити Господньої молитви, або таке модерне вчення викинути на сміття?!

Хто таке ширить? Саме лихий намагається зі середини Церкву зруйнувати! Приспати моральні поняття дітей та зненацька вхопити невинні душі у свої лабети. Та що ж? Кричать проти латинізації, але ніхто з ревнителів східного не протестує проти сатанізації нашої Церкви і ламання дитячих душ! От і доборолася наша підпільна колись Церква, доборолася, нема що й казати...

о. В. ЗІНЬКО, ЧСВВ

Висловлюю щиру подяку Пречистій Діві Марії, Найсвятішому Серцю Христовому, св. Параскевії за вислухані молитви і швидке одужання моєї мами після тяжкої недуги. Мамі 82 роки. Буду вдячний всім святим за опіку та покров. Редколегії часопису бажаю плідної праці у поширенні Божого Слова!

Мирон ДАЦЬКО, м. Червоноград

ЗРАЗКОВА ДОПОМОГА ПОТРЕБУЮЧИМ

Подаємо звіт праці Земельного комітету у Прудентополі (Бразилія), у парохії отців Василіян. Це сьогодні взагалі найбільша українська парохія у цілому світі. Має 15 священиків та близько п'ятидесяти дочірніх церков та каплиць. Вона є під покровом священномученика Йосафата. Наступного року у червні виповнюється 100 років відтоді, коли прибув у ці краї перший василіянин о. Сильвестр Кізима. Нині Земельний комітет очолює Впр. о. Петро Павло Бальцар, який сам походить з околиць Страдча (Україна).

Звіт громадського комітету земельного фонду "ЗУАДК" в Прудентополі від 1983 р. до 31-го грудня 1995 р. в районах Прудентополя, Іраті, Імбітува, Іваї та Інасіо Мартінс

- набуття землі для ..... 418 родин, тобто 3600,64 гектари
- куплено в різних місцевостях: ..... 28 ділянок
- побудовано: ..... 104 хати
- перебудовано: ..... 59 хат
- куплено: ..... 32 вози
- куплено: ..... 39 упряжів
- куплено: ..... 34 плуги
- куплено: ..... 90 коней
- куплено: ..... 97 корів
- дано на ліки й лікування для: ..... 500 особам
- оплачено лікування зубів для: ..... 29 осіб
- оплачено лікарські бадання для: ..... 337 осіб
- оплачено подорожі до спеціалістів: .... 344 особам
- куплено машини до шиття для: ..... 8 родин
- роздано одяг понад: ..... 5 тис. 045 особам
- надано необхідну поміч студентам: .... 156 учням
- подано господарські, гігієнічні і т.п. поучення для: ..... 1 тис. 925 осіб
- приділ добрива для: ..... 194 хліборобів
- корчування землі для: ..... 26 хліборобів, на це використано 647,30 годин трактора

Голова Громадського комітету земельного фонду ЗУАДК
о. Петро Бальцар, ЧСВВ

Хай Господь і Пресвята Богородиця помагають і благословлять працю о. Петра і цілого комітету!

о. Василь ЗІНЬКО, ЧСВВ

ЗІ СПОМИНІВ

Тодось

- Слава Ісусу Христу, - озвався глухий голос з-поза відчиненого вікна і чорна, розкуйовджена голова заступила світ.

Моя мама аж скрикнула від несподіванки.

-О, то ви, Тодосю, - відповів батько. - Слава на віки. Що скажете?

- Так, так, то я. А що скажу? Та, тогово, скажу та й попрошу, щоб ви, отче духовний, висповідали мене... Тогово, а якже, висповідали мене.

- Гм, сповідатися хочете, гм, та чому б ні? Можна, можна, але чому то ви в таку пору приходите? Чейже буде неділя, я все сповідаю в часі утрені.

- Не гнівайтесь, отче, що турбую вас, але я хотів би таки нині, ага, нині, бо не знаю чи дочекаю неділі. Я, я, тогово... буду вмирати.

- Вмирати!? - скрикнула мама. - Бійтесь Бога! Чоловік як дуб і... "вмирати..."

- Як знаєте, що будете помирати? - спитав батько.

- Як знаю? Та так, що я вже знаю, бо я... тогово, видів свою смерть.

- Смерть?! - одноголосно здивувалися мої родичі, немов не вірили. - Яку смерть? Що ви говорите? Смерті не можна видіти.

- Яку смерть, питаєте... та же ж смерть. Свою смерть.

- Де? Коли?

- У полі. Пішов я косити в Теремчище ще зранку. Викосив я, тогово, вже одну ниву та й почав другу, аж тут мені з трави під ноги прикотилося щось чорне. Пес-не-пес, вівця-не-вівця, та й стогне. Я, тогово, замахнувся косою, щезло. Став я знов косити, а воно звідкись узялось та й знов мені під ноги. Крикнув я, замахнувся знов косою, пропало десь у траві, тільки застогнало, гейби здихало. Ото ж я собі подумав, що то моя смерть приходить до мене. Що ж, як умирати, то вмирати.

Мій батько вже нічого більше не питався. Вдягнув рясу і пішов до церкви, а Тодось мовчки за ним, прикриваючи своїм солом'яним капелюхом свою волохату пазуху.

Ми сиділи за підвечірком, коли дзвони задзвонили "посмертне".

- Хтось помер у селі, - сказала мама.

За часинку увійшов паламар узяти ключі до церкви і забрати свічки.

- Хто помер, Николо?

- Тодось помер, аякже, Тодось, той, що його хата на вигоні.

- Як то Тодось? Та ж недавно тут приходив до сповіді. Хто вам казав?

- Прибігла його дівчинка і задихана розповіла, що тато померли. Казала, що тато прийшли з поля, поклали косу в сінях, умилися, перебрали чисту сорочку, лягли на ліжко та й померли.

- Дай Боже, і мені таку смерть, - сказав батько й обтер сльозу.

Тодось був п'яницею, але знав яке лихо чинить. Хоч не був у спромозі

визволитися від цього налогу, все казав людям у корчмі: "З мене вже нічого не буде".

Упродовж кількох літ пропив майже все поле, а те, що залишилось, не міг продати, бо воно було власністю його жінки. В хаті нужда, діти недоживлені. Деколи жінка ходила на зарібки і з того годувала дітей.

Одного дня прийшов Тодось до мого батька і сказав, що він продав свій останній загін поля, приносить 100 корон та просить: "Влаштуйте, отче, святу місію в селі, щоби Бог допоміг проти п'янства і щоб допоміг мені позбутися цього лиха, бо тягне мене до тої горівки, як дитину до цицьки."

Батько дійсно влаштував (мабуть 1910 р.) місію, яку проводив єпископ Григорій Хомишин зі своїми дібраними священиками-помічниками. Місія була успішна, чимало селян заприсягнуло не пити горілки до смерті. І Тодось присягнув та вже не пив.

Подія, котру я переповів вище, сталася рівно в рік після місії. Коли єп. Григорій почув від мого батька як помер Тодось, похитав головою і сказав: - Що за Божа ласка, що за ласка!..

Я був тоді ще дитиною і не пам'ятаю усіх деталей події, тільки пам'ятаю ту драматичну з'яву Тодося у вікні, а потім те надзвичайне порушення моїх родичів, коли задзвонили дзвони. Але мої родичі стільки разів упродовж свого життя оповідали цю подію на деканальних соборчиках і при інших нагодах, що діалог, який подаю, можна сказати, є буквальним.

(Журнал "Правда", Торонто, Канада)

Слава Ісусу Христу!

Високопреподобні отці і брати святоонуфрієвського монастиря у Львові.

До Вас звертаються батьки о. Володимира Коника і складають Вам щиру подяку за всебічну опіку, милосердну допомогу, яку Ви надавали протягом кількох років нашому синові відтоді, коли переступив поріг Вашого монастиря. Але словами важко передати нашу подяку, настільки вона безмежна. Зокрема, о. Василю Мендруню, парохові церкви св. Онуфрія о. Йосифу Будаю та іншим священикам.

Нехай Господь Вам винагородить сторицею, нехай благословить і помагає у такій важкій, але необхідній праці. Нехай Ваші дороги будуть встелені запашними квітами.

Ми будемо просити Господа, щоб чимскоріше зустрітись у церкві св. Онуфрія і склонити перед Вами голову на знак подяки.

Вдячні батьки о. Володимира КОНИКА
м. Львів

БАБУСІ

Я стежкою до тебе знов прийшла
Моя голубко ніжна, сизокрила
Ось на подвір'ї скошена трава
Я знаю, ти сама її косила.
"Ідем до хати" - кажеш ти мені.
Вона маленька наче в добрій казці
Тут білий кіт розлігся на печі
Підклав під голову свої сіренькі лапки.
На лаву сяду, що біля вікна
І серцю біль не хоче дати спокій
Чому сама? Чому лишень одна!
Окремий світ: маленький, одинокий.
Я розповіла їй про те, про се,
Про те що було, і про те що є
Вона сиділа і ловила всі слова.
Ця дивна усмішка весела і сумна.
Та минули хвилини наче птахи
Години мчали наче вороні
І час кричав: пора вже вам прощатись
А серце шепотіло: ні, ще ні.
Ми тихо вийшли з нею на обійстя
Стояла груша...
То колись
у неї вдарив грім
І плакав вітер у зелене листя
Над гіллям, що було уже сухим.
Відкрилась хвіртка. Засмутився песик
Сказати ніби хоче щось мені
Там видно поле, але тут черешні
Тріпочуть: ми залишились одні.
Прощання мить. І десь ховаєм очі
Солоні крапельки. І мокра вже долонь
Холодні є оці серпневі ночі
І день оцей - якийсь не літній день!
Я йшла, і слів чомусь не вистачало
Старенька сперлася на свій малий ціпок
З гори додому я поволі опускалась
Був захід сонця крізь чортополох.
Зростала відстань між бабусею і мною
Вона стояла непохитна, мов стіна
Я відходила і махала їй рукою
І була думка мабуть в нас одна.

Наталя НАЗАР, м. Львів

СТЕПАНКО - ВНУК БАБУСІ ЛЕСІ

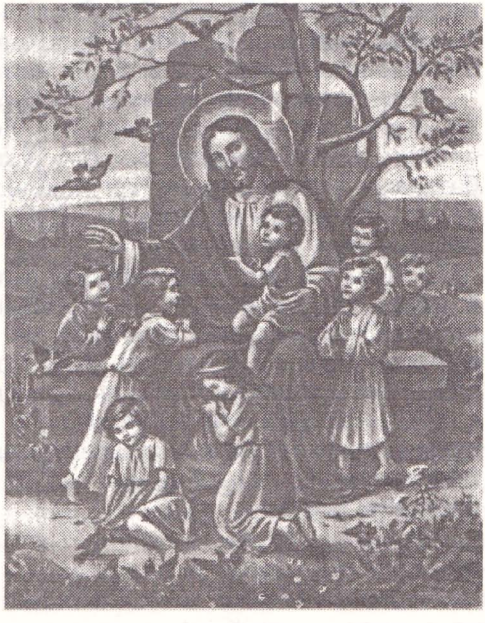

Неділя. Уся родина Мариновичів пішла на Службу Божу. Співав чарівно хор. По євангелії священик говорив слово Боже. До св. Причастя приклякнули довгі ряди вірних. Після закінчення відправи з хорів понеслося могутнє і торжественне: "Боже великий, єдиний, нам Україну храни..."

Малий Степанко з татом і мамою та молодшими сестричками повернулися додому. У хаті сьогодні кращий обід. Він же недільний. Потім родина розговорилася і засиділася, бо ж у часі тижня їй важко разом зібратись.

Коли закінчилася обідня пора, то хто куди, а Степанко пішов до бабусиної кімнати. Бабуся Леся вже старенька й важко їй ходити. Служби Божі слухає з Ватикану. Сама ж бабуся дуже любить свого внука, бо він чемний хлопчина і ніколи не забуває зайти та розважити її.

Цього разу він мав багато що розповісти про побут у храмі Божому. О, як гарно співали та й розносився запашний дим кадила-ладану. А людей було повна-повнісінька церква. Зустрівся він зі своїми товаришами і знайомими. Бабуся слухала з великим зацікавленням цю розповідь. Дякувала за такі новини та за оповідання, що їй було таке приємне.

Врешті Степанко спитав: "Бабусю, а скажіть мені, звідки то беруться отці?" Бабуся Леся усміхнулася і почала казати: "Степанку, отці, напевно, що не падають з неба як дощ чи сніг, ані не приїжджають десь з Риму або Палестини, бодай не всі. Вони з'являються у наших родинах. От є в хаті чемний та побожний хлопчик, виростає і сумлінно вчиться. Він одного дня залишає батьківський дім і йде вчитися до семінарії. Там знову навчання відбувається протягом кількох років аж доки (якщо буде гідний) владика його не висвятить на священика, на ієрея. "А я міг би бути отцем?" - несміливо запитав Степанко. "А чому ні? Ти ж чемний, ти побожний. Закінчи школу у селі, а тоді батько тебе вишле в семінарію або монастир і за кілька років повернешся священиком і будеш правити нам Службу Божу..."

Отримавши таку відповідь, малий вийшов задуманий з бабусиної кімнати. Йому теж захотілося стати священиком. Усі якості бути отцем у нього є, як твердить бабуся Леся. І ця думка вже не покидала Степанка, хоч він про це нікому не казав. Правда, що він щиро й сердечно молився,

щоб його вибрав і покликав Ісус на свого слугу престола.

Коли закінчив дев'ятий клас, своє бажання сповістив мамі. Мама дуже втішилася і з радості поцілувала Степанка. Вона ж здавна бажала мати когось або біля престола або бодай котрусь з трьох дочок у монастирі. Вже сама поговорила з чоловіком. У вересні після вакацій малий поїхав до Бучача. Роки навчання скоро проминули. Він перебув у Крехові новіціят. Незабаром почав студіювати філософію і закінчив богословські студії. Одного дня нарешті навідався в рідне село.

Коли колишній Степанко, а тепер отець ієромонах Спиридон приїхав до рідної хати, то найперше пішов до кімнати бабусі Лесі. Коли поблагословив священичим благословенням бабусю, тоді привітався з батьками і сестричками. Усі тішилися, бо шість років Степанко не був вдома. Він навіть не думав їхати до рідної хати, бо хотів вернутися вже повноцінним священиком.

У неділю в селі було небуденне торжество: перший священик зі села о. Спиридон, василіянин, мав приміцію, тобто торжественну Службу Божу. На цю Святу Літургію принесли на кріслі бабусю Лесю і вона під час відправи плакала з радості. Внук подав їй Святе Причастя. Потім його вітав отець парох, а сам новоієрей дякував Богу, Пресвятій Богородиці і усім добродіям. Не забув згадати свою розмову з бабусею та добру волю батьків, які не пошкодували єдиного сина для служби в монастирі. Вже тепер він та інші знали, звідки то беруться священики: з добрих і порядних родин!

Володар БУЖЕНКО

ЛЕГЕНДИ ГАЛИЦЬКОГО КРАЮ

КОРОВА І ВУЖ

У господаря пропала корова - не прийшла ввечері з пасовиська. Знайшов він її вранці у лісових чагарниках. На лівій нозі корови прилаштувався вуж і пив її кров. Господар відігнав змію, а корову привів додому.

На другий і третій день повторилося це ж. Корова йшла у ті ж чагарники, приповзав той же вуж, обвивався навколо лівої ноги і пив кров. Корова стояла мовчки.

Господарю набридло ходити за коровою і він вбив вужа. Ще два дні корова приходила у чагарники і терпеливо чекала вужа. На третій день - здохла.

Що це за вуж був? Ніхто із старожилів і віщунів не міг сказати. Але після цього випадку і сам господар довго не прожив.

Тарас ЛЕХМАН,
м. Червоноград

Чайнворд “Шкільний”

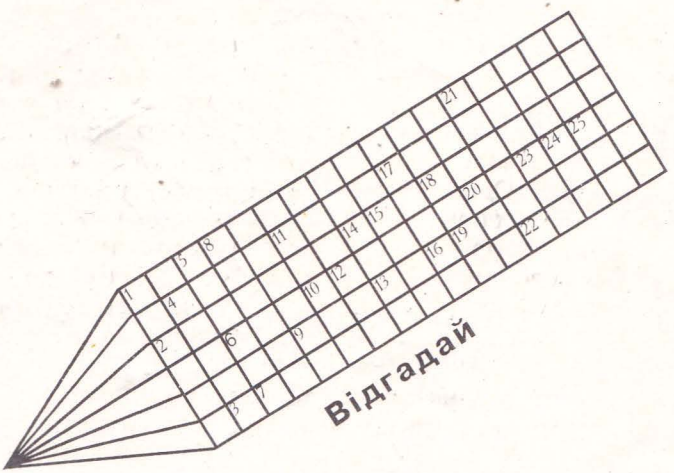

1. Летять гуси, дубові носи, кричать “то-то-ти, то-то-ти”. 2. Впаде згори - не розіб’ється, пусти на воду - розпливеться. 3. Рогатий, та не віл, їсть-їсть, а не ситий, людям подає, а сам у куток іде. 4. Що іде, не рухаючись з місця? 5. Тисяча братів підперезані одним поясом. 6. Завжди їсть, а ніколи сита не буває. 7. Така водиця тільки для письменного годиться. 8. Довгий, зелений, добрий солоний, добрий і сирий. Хто воно такий? 9. Не звір, не птиця, а ніс як спиця. 10. Живе - чорне, а вмре - червоне. 11. Тисяча доріжок не в один ряд лежать. 12. По краях гладенький, а всередині солоденький. 13. Чорне сукно лізе у вікно. 14. У череві баня, в носі решето, на голові гудзик, одна рука, й та на спині. 15. Під склом сиджу, в один бік гляжу. 16. Влітку в полі, а взимку на гаку. 17. Загадаю загадку, закину за грядку, нехай моя загадка до літа лежить. 18. Чотири тики, два патики, сьоме помахайло. 19. Не колода, не пень, а лежить цілий день, не жне, не косить, а прийде обід - їсти просить. 20. На вазі не зважиш, на базарі не купиш. 21. Із торбинок тягнуть, а з чашечки п’ють. 22. Сірий, та не вовк, довговухий, та не заєць, з копитами, та не кінь. 23. Маленький коник за морем буває, спереду мильце, ззаду вильце, на грудях біла хусточка; або: Швидко скрізь цей птах літає, безліч мушок поїдає, за вікном гніздо будує, тільки в нас він не зимує. 24. Стою на даху, всіх димарів вище. 25. Я не їм вівса, ні сіна, дайте випити бензину, усіх коней обжену, кого хоч наздожену.

Склали Леся та Ірина ШТИКАЛО,
м. Львів

Відповіді на чайнворд “Дорогою святих”, опублікований у № 7-8

1. Давид. 2. Даниїл. 3. Любов. 4. Володимир. 5. Розум. 6. Мілан. 7. Нестор. 8. Рим. 9. Магдалина. 10. Анна. 11. Августин. 12. Наум. 13. Молитва. 14. Антіохія. 15. Яків. 16. Вервиця. 17. Якинт. 18. Тарзос. 19. Соломон. 20. Ной. 21. Йосафат. 22. Трохим. 23. Маргарита. 24. Аріянзус. 25. Степан. 26. Никодим. 27. Монастир. 28. Рута. 29. Андронік. 30. Кляра. 31. Андрій.

НОВІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА ОТЦІВ ВАСИЛІЯН "МІСІОНЕР":

Словник Біблійного богослов'я /Переклад з ІІ французького видання під загальною редакцією Владики Софрона Мудрого, ЧСВВ

Український переклад "Словника Біблійного богослов'я" - невичерпне багатство людства, конституція праведного і рятівного життя для усіх часів і народів. Словник значною мірою віддзеркалює сьогоденні пошуки українських мовознавців і богословів, спрямованих на те, аби наш народ вживав Слово Боже зрозуміло, у близьких йому поняттях і термінах; це спроба наблизити не зовсім усталену українську богословську термінологію до сучасної української мови з дотриманням абсолютно точної відповідності приведених у словнику цитат до тексту із Святого Письма в перекладі І. Хоменка.

Адресується широкому колу користувачів: викладачам і студентам вузів та середніх навчальних закладів, учителям та учням шкіл, письменникам, ученим, працівникам культури тощо.

Буженко В. Пустельник на Зеленому Клині

Книга написана на основі багаторічних історичних матеріалів про поселення українців на крайньому Далекому Сході. Адресується молоді.